

ΤΟ ΟΙΔΙΠΟΔΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΠΡΩΜΕΝΑ ΤΟΥ

Εισαγωγή στο θέμα του Συνεδρίου

Η κλασική περιγραφή του Οιδιποδείου Συμπλέγματος ως μία κεντρικής σημασίας δυναμική συνθήκη του ανθρώπινου ψυχισμού – χρονικά προσδιορισμένη, με αναγνωρίσιμη έναρξη και λύση, και η οποία μόνη της επιφέρει την είσοδο στην ηθική και την αποδοχή της διαφορετικότητας έχει, συν τω χρόνω, πολλαπλώς αμφισβητηθεί. Προεκτάσεις είτε αναδρομικές, προς τη λεγόμενη αρχαϊκή μορφή του Οιδιποδείου και την έννοια της τριγωνοποίησης, είτε εξελικτικές, όπου η οιδιποδειακή σύγκρουση νοείται ως μία δια βίου αναπτυξιακή διεργασία με κατά φάσεις διαφορετικές εκφάνσεις, έχουν εμπλουτίσει και εμβαθύνει την εννοιολογική του δόμηση. Η συνάντηση της θεωρίας του Οιδιποδείου Συμπλέγματος με έννοιες όπως α) μερικά και ολικά αντικείμενα, β) καταθλιπτική θέση και διωκτικά εσωτερικά αντικείμενα, γ) νηπιακή έναντι της παιδικής σεξουαλικότητας, δ) το αντιληπτικό σε αντίθεση με την ασυνείδητη φαντασίωση, ε) εμπλοκή της επιστημοφιλικής ενόρμησης, στ) η αφαιρετική έννοια της τριγωνοποίησης, αλλά και μία ιδιαίτερη έμφαση στις συστατικές του συμπλέγματος έννοιες όπως πρωταρχική σκηνή και αναγκαιότητα της πατροκτονίας για την ωρίμανση του ψυχισμού, έχει διευρύνει και μεταμορφώσει τη θεωρία και τη κλινική αναγνωρισιμότητα του συμπλέγματος, σε μεγάλο βαθμό. Η κλινική χρηστικότητα αυτής της διευρυμένης θεωρίας, ενώ ενέχει το φόβο υποβάθμισης της δομούσας τον υγιή ψυχισμό διάστασης του γενετήσιου παράγοντα (εξ ου και κάποιες αντιρρήσεις) – δηλαδή την ιδιαιτερότητα και αποκλειστικότητα του συμπλέγματος στην εγκαθίδρυση της γενετήσιας ταυτότητας και την ανέλιξη της γενετήσιας επιθυμίας, ανοίγει ορίζοντες για μια ευρύτερη κατανόηση προϋπαρχουσών σχηματικών δομών οι οποίες προκαθορίζουν τη διαμόρφωση του γενετήσιου. Κατά συνέπεια μια τέτοια οπτική φωτίζει τη σημασία των δυναμικών του Οιδιποδείου Συμπλέγματος σε μη-νευρωτικές παθολογίες ή έστω στα λεγόμενα προ-οιδιποδειακά επίπεδα των νευρωτικών παθολογιών.

Χ. Ιωαννίδης, Απρίλιος 2016.